

Salomon in Azrael.

(Židovska pravljica.)

V blestečem se plašču je sedel na svojem zlatem prestolu kralj Salomon in s črnimi perotmi je stal pred njim angel smrti, Azrael. Povedal je kralju, kaj je zapovedal Vsevišnji in koga pokliče skoraj pred svojo sodbo. Salomon si zapiše besede božje v srce, Azrael se prikloni, gre proti vratom in — zastane, izbuli oči. Srečal je kanclerja Osipa, sivega starčka, ki je prihajal h kralju na posvétovanje.

Kakor vel list na vodi se strese kancler pod pogledom angela smrti. Hiti k prestolu, e vrže na kolena pred Salomonom in pravi: »Žvesto sem

ti služil, vladar! Povej mi, kaj pomeni pogled, ki ga je vrgel name angel smrti? Nemara pride — pride še danes póme? Naj me ne najde, vladar! Živel bi rad, živel, še časek vsaj... Dovolj mi, kralj, da vzamem najhitrejšega tvojih konj — da bežim pred angelom, čigar pogled mi ledeni kri...«

»Sin moj,« reče kralj, »od srca rad ustrežem tvoji prošnji. Vzemi konja — toda vedi, da ne ubežimo dnevu, ki ga nam je odločil Gospod!«

Kancler vzame konja, ki mu je bilo ime Blisek, ga požene preko mesta in vrtov, leti z njim preko polja, preko obljudenih dežela, leti, leti ves dan in se ustavi ob nekem kamnu v puščavi. V starcu tedajci zledeni kri in zastane srce: v črnih perotih sedi pred njim na kamnu — Azrael.

Umirajoči zaprosi Azraela: »Povej mi vendar, zakaj si me pogledal davi tako začudeno, da me je nesel strah pred teboj v puščavo?«

»Čudovita,« pravi angel, »so Gospodova pota! Davi mi je naročil, da te počakam nocoj ob tem kamnu v puščavi. Pa te zagledam davi še v kraljevi palači... Nisem verjel svojim lastnim očem — kako naj naredi tak starček v enem dnevu toliko pot? Pa si prišel v moje naročje. Zakaj si se bal? V smrti je mir...« Kancler je izdihnil ob kamnu v puščavi svojo dušo in Azrael jo je odnesel na črnih perotih.

Salomon pa je gradil tempelj Bogu. Gradil ga je leta in leta in vsako zoro je stal med delavci in se opiral na palico in vodil delo. Vedno pogosteje je prihajal Azrael. Salomon je kazal na tempelj: »Kdo bo nadziral delavce, kdo dokončal delo?«

Azrael mu odgovori: »Odmerjene so tvoje stopinje in odločeni dnevi. A Gospod skrbi za tvoje delo.«

In Salomon se vrne k svojim očetom... Delo v svetišču napréduje, tempelj se sveti raz goro, kakor mravlje se gibljejo delavci. Saj stoji vsako zoro med njimi, oprt na svojo palico, Salomon... In delavci vedo, da jih

nadzoruje njegova senca... In videli so ga vsako rano zoro v templju — dokler ni razjedel črv palice, na katero se je opiral živi Salomon, na katero se je opirala njegova senca. Tačas pa je bil dokončan tempelj in Salomon je odšel h Gospodu.

Francè Jesenovec:

Malega Francka božični večer.

Tretje leto grozne svetovne morije je minilo, že četrto se je začelo: zima 1917 se je bližala. Vas, moji malčki, še ni biló na svetu, in lahko zahvalite božjo Previdnost, da vam ni dala gledati grozo tistih dni.

Naš mali Francek je bil pa že med bedno deco, hodil je v peti razred ljudske šole. Bil je tudi ministrant pri farni cerkvi. Pa ne samo ministrant, tudi cerkovnikovo službo je često opravljal, ker je vojna poklicala na bojišče pravega cerkovnika. Zato je moral mali Francek hoditi z gospodom na obhajila po fari in nositi kadilnico pri pogrebih.

Takrat se Francku ni dobro godilo. Lakota je bila v naši deželi, Franckova mamica pa je bila le uboga delavka, ki je s trdimi žulji svojih rok služila boren kruhek zase in za malega Francka. Pri dobrih ljudeh je zaslužila nekaj krajcarjev, da je mogla zanje kupiti moke in kave. Pa še za denar je težko kaj dobila, samo določeno množino najpotrebnejših jedi so ji dali na karte. Takšno pomanjkanje je povzročilo tisto grdo svetovno klanje!

Premalo je dobila mamica za oba. Zato se je lačen in ubog fantek zelo bal bližajoče se zime, saj v burji in snegu in mrazu lakota še huje škóduje mlademu, razvijajočemu se telescu. Nič čudnega tedaj, če je bil Francek žalosten, ko je moral pri mrazu dvajset stopinj in čez z gospodom Filipom na dve uri dolgo pot.

V tistih težkih časih ni biló hudó samo na bojiščih, kjer so umirali naši ateki in bratje, ampak tudi za bojno črto je razsajala kruta smrt. Po vseh deželah širne Evrope se je namreč razširjala nalezljiva španska bolezen, ki je pomorila nešteto mamic in sestic in še za vojsko nedoraslih bratcev. V tisti fari, kjer je bil mali Francek za ministranta, jih je umrlo v enem mesecu toliko, da Francek samó štiri dni ni nesel kadilnice za pogrebom, sicer pa kar vsak dan. In k vsem tem žrtvam hude nalezljive bolezni, pa zraven še k tistim mnogim, ki so pozneje ozdravele, je moral mali Francek hoditi z gospodom Filipom, ki jim je nosil sveto popotnico. Moral je z njim, pa naj je biló v petek ali svetek, zjutraj ali zvečer, v lepem ali grdem, v toplem ali v mrazu...

Biló je mrzlo zimsko popoldne, na dan, ko se spominjamo naših prvih staršev — Adama in Eve, pred božičnim večerom. Pa je pozno popoldne prišel v mestno župnišče póstaren kmetiški očanec in poprosil gospoda Filipa, naj gre s svojo popotnico k bolniku, ki je zbolel za špansko boleznijo. »Pri svetem Ožbaltu, dobri dve uri iz mesta, v Fojkah se pravi pri tistem gruntarju, kličejo gospoda,« je povedal očanec. Čeprav je biló pred svetim večerom, dasi bi biló vse lepše pri zadnjih zornicah ob Ave Mariji, četudi bi biló prijetneje pri jaselcah in božičnem drevescu: vendar se gospod Filip ni pomišljal. Saj ga je klical bolnik na smrtni postelji. Hitro je poslal strežnico po Francka in ob treh sta se v družbi Jezusovi odpravila iz mesta v hrib, v sneg, v mraz.